

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Magyar-é a magyar?

Debreczen május 8.

Ké: napja már, hogy a legmagyarabb magyar város, Debreczen sz. k. városa, a magyar állam ezer éves fenállásának ünnepét diszközgyűlés tartásával ülte meg.

Az napi első cikkelyünkben elmondottuk már, hogy mi némi tekintetben másképp szeretttük volna, hogy Debreczen városa ünnepeljen; de azt is hozzá tettük, hogy az ünneplésnek az a módja is tiszteletre méltó.

»Maga az ünnepélyes közgyűlés is lehet.« — mondtuk — »eszköze nemes eszmék ébresztésének s kétségtelenül a legalkalmasabb formája a közösség, az összetartozás, az egyenlőség kifejezésének. A lelkes szónoklat pedig, ha valóban a szív mélyiséges tengerének drága gyöngyöit hozza a felszínre, nemcsak gyönyörködtet, hanem egyszersmind épít és gyarapít is.«

Ezt az előzetesen nyilvánított meggyőződésünket ma is fentartjuk.

Csakugyan az az ünnepélyes közgyűlés a városi bizottsági tagok együttérzésének, — egyenlő hazaszeretetének olyan megható és felemelő képét mutatta, a minőt drága magyar hazánk s szeretett városunk felvirágzása érdekében minél többet s minél gyakrabban szeretnénk látni.

Az ünnepi szónok, Joó István is ritka bölcsességgel, emelkedett nézőponttal s magával ragadó ékesszólással beszélt nem volt a gyűlésnek olyan tagja, aki ne a maga legegységibb meggyőződését és érzelmeit hallotta volna megnyilatkozni a disz szónok szavaiban.

Annyival megdöbbentőbb, hogy azt az ünnepre hangul gyűlést, sőt az egész magyar nemzetet éppen az elnöki székéből, Dégenfeld József gróf főispán részéről érte olyan vérlázító sértés, a minővel legádázabb bel- és küllelkeségeink közül sem illette soha! egy sem a magyar nemzetet.

Dégenfeld József gróf kétségbe vonja, hogy a magyar nemzet jogosan viselne a magyar nevet, mert ő a mostani magyar nemzetet mindenféle rokon és nem rokon népfajok »konglomeratumnak«, vagy a legszélsebb engedékenység kegyelmező ítéletével: »vegyülékének« mondja.

A diszközgyűlést megnyitó pongyola és gondolat nélkül való beszédében néhány kétes értékű és az igazsággal nem valami közeli atyafiságban álló bók után,

a melyet az ezeréves magyar államnak alamizsnaként ejt, szóról-szóra ezeket mondotta:

»De vajjon ki tudná azt ma megmondani, hogy a most élő magyarok közül kik származnak a honfoglalóktól.«

S vajjon ki tudná azt ma megmondani, hogy a most élő magyarok közül egyáltalán származik-e valaki a honfoglalóktól?«

Hogyan!?

A főispán ur fajszeretete ilyen erős?

Neki kételyei vannak arra nézve, hogy a »most élő magyarok közül egyáltalán származik-e valaki a honfoglalóktól?«

Hogy ő nem azoktól származik, azt elégszer és elég fájdalmasan tapasztaljuk politikai gondolkodás módjában, politikai jellemében és minden politikai tényében,

De az egész magyar nemzetről vonni kétségbe a vérszerinti leszármazás igazságát, ez több, mint a mire eddigé legelkeseredettebb eilenségeink is mertek vetemedni.

A közgyűlésről szóló tudósításunkból szándékosan kihagytuk ezt a megbélyegző passzust, úgy gondolkozván, hogy mivel a főispán ur fatalisan rossz szónok s még egy ezredéves nemzet iránti köteles tiszteletből sem fordít valami nagy műgondot beszédének megkészítésére: ez a szerencsétlen kifejezés, mely már a diszközgyűlésen is zajos ellenmondásra adott okot, inkább csak nyelvbörlés és nem szándékos tudatos nemzet-sértés.

Azonban a helybeli kormányparti lapok — mint értesülünk — kész kéziratban már előre megkapván s a gyűlés után szóról-szóra úgy közölve a főispán beszédét, a mint fentebb mi is idézzük, nem marad e rettenetes sértésnek semmi, de semmi enyhítő körülménye.

Nos tehát, azt kérde a főispán, »ki tudná azt ma megmondani, hogy a most élő magyarok közül egyáltalán származik-e valaki a honfoglalóktól?«

Megmondjuk mi.

A magyar állam mostani ezredévi ünneplése nem szédelgés, nem világ boldonítás, hanem egy kitudja hány ezer éves multu nemzetnek újabb lakó helyén eltöltött sok száz év után való jogos visszatekintése a nemzedékek vérszerinti való láncolatán arra az időpontra, a mikoron dicső őseink hadverő atyáink véglegesen megszállottak ebben a téjjel-mézzel folyó kanaanban s örök időnkig való hazát szerzetek a mi szá-
munkra.

Bár azt nem tagadjuk, hogy ez a nemzet a maga nagy intellectualis erejénél s szellemi tulsúlyánál fogva az idők folyamán át folyton olvasztott be idegen nemzetiségű egyéneket, a kiknek maradékaiból igazi jó magyarok is váltak, de azt a leghatározottabban állítjuk, hogy a magyar nemzet óriási zöme vérszerinti való egyenesivadéka a honszerző ősöknek.

Az az egy-két »lézengő Ritter«, aki saját hazájában meg nem élhetvén, idejött közénk kenyeret s jó parthiet keresni, hogy aztán urrá lévén a mi emberségünkben, embertelen göggel sértegesse bennünket: az a néhány »lézengő Ritter« nem változtathatta, nem hamisithatta meg a magyar nemzetnek faji jellegét és nemzeti jellemét.

Igenis: faji jellegét és nemzeti jellemét!

Isten akarta azt, hogy az ő millió ezer gyermekei nyelvben, testalkatban, jellemben különbözzenek egymástól s az egy fajtájnak örök időnkig megőrizték a maguk faji elkülönítő jegyei.

Sok ember van a magyar államban is, a ki bár magyarul beszél, de jellemével és organizmusával annyira kirí a magyar emberek közül, hogy ha ezer esküvel állítja is, hogy magyar, a cselekedetei meghazudtolják.

A magyar nemzet nem hogy idegen fajokból vedlett volna át magyarrá, hanem ellenkezőleg a maga testéből is vesztett el jelentékeny élő részeket a bennünket ősidők óta gyilkos gyűrűként szorító szláv és román nemzetiségek javára.

Avagy hazugságot hirdet az »E. M. K. E.« — melynek a főispán ur éppen helybeli elnöke, midőn az olátság által elnyelt magyar szigetek visszaérését tűzte ki egyik nemes feladatául?

Ha a magyar nemzet tulnyomó többségében nem vérszerinti utóda a hadverő ősöknek, akkor nincsen jogunk a nemzetiségektől követelni a magunk suprematiójának az elismerését, mert akkor azok faji egységünknel fogva jogosabb állás ponton állanak mint mi.

Isten őrizzen meg az ilyen felfogástól!

Főispán urnak pedig köszönjük a a leczkét. Nem felejtjük el.

Te meg éds magyarom, vérszerinti való testvérem és örökös társam, nyisd ki mind a két szemedet, és látván lásd meg, minő sértéssel illetnek tégedet legfelségesebb és legjogosabb ünneplésed napján, arczodba vágván száraznázásodnak kétes voltát.

Te is, én szeretett városom, Debreczen sz. kir. városa, a kit eddigelé jó barátaid büszke dicsekvéssel, ellenségeid sáppadt irigységgel úgy emlegettek, mint a «legmagyarabb város», tedd le czimeid közül azt a «magyar» jelzőt, hisz saját főispánod kétségsbe vonja polgáraidról (tőrl met-szett szittya termetük és nyílt, őszinte jellemük daczára) hogy közülök «egyáltalán származik-e valaki a honfoglalóktól?»

Minék kérkednél idegen to-lakkal?

Dr. Nagy Zsigmond.

Üdvözlések a millenniumra. A külföldi uralkodók és államok fejei a millennium alkalmából most sorra üdvözlék a magyar királyt.

Az eddig érkezett üdvözlések közül kiemelkedők a német császár, az olasz király, az orosz czár és az angol király üdvözlései.

A német császár üdvözlő táviratának a szövege a következő:

„A mai ünnepi napra, a melyen Magyarország dicsőségteljes ezeréves történelmi multra tekint vissza, és több százados áldásteljes állami letre a Habsburgi királyi ház jogara alatt, hű barátságban őszinte üdvözlésemet és szerencsekívánatomat intézem hozzád. Legyen és maradjon Magyarország királya és népe mindörökké hű egysültsében, szilárd támasza a békenek az osztrák-magyar monarchia és hű szövetségesei számára.

Vilmos.”

Az olasz király a következőket távirja: „A magyar királyság ezeréves ünnepe alkalmából legszívesebb szerencsekívánataimat intézem hozzád. Őszinte óhajtaást táplálak a magyar király és a magyar nép boldogulása iránt. Hígyjél változatlan barátságomban.

Umberto.”

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Lejtőn.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Irtá: Rostkowicz Arthur.

(Folytatás)

A karácsonyi ünnepeket a vidéken lakó hugomnál töltöttem el. Harom hétig voltam a vendégük. Mikor visszatértem a fővárosba, Lesbia beteg volt, de azért játszott. Előadás után szokás szerint lejtőt hoztam. A hangja rekedt volt és erősen köhögött; bizonyosan meghűtötte magát.

Egy hét múlva megint elmentem az orfumba, de bizony hiába vártam Lesbia ének-szavait. Az igazgató azt mondta, hogy nagy beteg s ha fel is épül, a hangját okvetlenül el fogja veszíteni.

V.

Tavaszi volt újra, olyan szép tavasz mint az ideit. Ez volt mindig az én kedvenc évszakom. Magam sem tudom, hogy miert szeretem a hűvös márcziust, a szeles áprilist, meg a zöldárral köszöntő vagyis inkább ijesztető májust? Mert bizony a fővárosban nem oly szép ám a tavasz, mint a vidéken. Az a néhány bokor, mely itt-ott a parkokban nyitogatja a nap hizelgő csokjaira a rügyeit, inkább szomorító, mint örvendeztető látvány, mert hiszen nem való az ilyen meghuzódó bokorfele a nagy házak mellé, melyek eltakar-

Az orosz czár a következő táviratot küldte:

„Teljes szívből résztveszek a mai nap emlékeztetés ünnepségeiben és ez alkalomból legőszintébb szerencsekívánataimat s élénk és változhatlan hajlandóságom kifejezését óhajtom nyilvánítani, a melylyel Irántad vagyok.

Miklós.”

Az angol királynőtől, India császárnőjétől, a következő távirat érkezett:

„A magyar királyság ezredéves jubileumára kérem fogadja Felseged legszívesebb szerencsekívánataimat.

Viktoria R. J.”

A képviselőház tegnap rövid negyed-óra alatt tárgyalta le a sovány napirendet, mely előtt Szilágyi Dezső elnök bejelentette, hogy a mészalkai kerület Kende Bélát választotta meg képviselőjéül. Kabos Ferencz előadó bemutatott rövid magyarázatok kíséretében három zárszámadási bizottsági jelentést, nevezetesen a zárszámadás vizsgáló bizottság jelentését az állami számvévszek jelentése tárgyában, a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1893. XXXI. tez.), az 1894-diki számadási év pötnegyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitel-átruházásokról, továbbá a zárszámadás vizsgáló bizottság jelentését az állami számvévszek jelentése tárgyában, a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1895. IV. t. cz.), az 1895-diki számadási és IV. negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitel-átruházásokról és végül ugyancsak a zárszámadás vizsgáló bizottság jelentését az állami számvévszek jelentése tárgyában, a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt az 1893. évr eszközölt leszámolásról. A Ház többsége mind a három jelentést felszólalás nélkül tudomásul vette. Az elnök javaslataira ezután elhatározta a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap d. e. 11 órakor tartja s annak napirendjére a Ház további munkarendjére vonatkozó jelentéseket tüzi ki. Ezzel a kurta ülés véget ért.

A képviselőház tárgyalásai. Ma délelőtt Bánffy miniszterelőök hosszabban értekezett az ellenzéki pártok tagjaival a Ház tárgyalásainak meg alapítása végett. Bánffy szerint a

ajak előle a napot. Ezeknek az első levélkői olyan beteges, sápadt színűek és lassabban is fejlődnek, mint a szabadban. Szevény növények! ők is a főváros sorvasztó levegőjének a beteget.

En azonban, a mint a hó elolvadt, megkezdtem a kószalást; mindennap egy-egy városrészt jártam be. Télen is eleven a főváros, de tavasszal különösen. Ilyenkor bontják szárnyaikat a gázlámpások körül röpködő esti pillangók is. A merre csak tekint a szem, mindenütt őket látja; a vállakra vetett vékony köpenyke úgy lebeg a tavaszi csipős szélben, mint a kibontott lepkeszárny. Az egyedül sétáló férfiak mellett kaczagva, példálózva suhannak el.

Szeles, áprilisi este volt. Délután esett az eső, majd a heves szél szétkergette a barna fellegeket. Hideg volt, a fogam is szinte vaczogott belé; begomboltam a felöltömet, a kalapom t erősen a fejemre huztam, s kissé előre hajolva, mert a szél a szemembe fujt, hazafelé igyekeztem. A máskor olyan forszalmas Kerepesi-uton alig láttam egy-két alakot, azok is siettek hazafelé.

A mint így megyek, az egyik kapumélyedésből az esti pillangók egyike lépett ki és utánam sietett. Meggyorsítottam a lépteimet, de az utólért. Az arca pirosra volt festve, a haja kibomlott s láttam, hogy fakó-színű.

Elfordítottam tőle az arcomat, s még jobban siettem. De az esti pillangó nem tágitott mellőlem.

Felé fordultam, azt akartam neki mon-

ház 18-ikáig nem tartana érdemleges ülést, vagyis 11 napig ismét tétlenkedne. A költségvetés letárgyalása óta úgy sem volt egyetlen egy nap se, melyen a képviselőházat a kormány érdemlegesen foglalkoztatata volna. Az áltunk előze megirt parlamenti pepecselés tehát a maga teljességében bekövetkezett. — Hogy mégis a kormány ezt az ürességet és huzavonát palástolja, kitűzte erre a 11 napra az újra alakulást, ezt a teljes üres formalitást, a mit egy-két naplalt teljesen el lehet végezni. A 18-án megkezdődő tárgyaláson vétetnek elő közgazgatási bíróságról szóló javavlat, melylyel az ellenzék nem kíván hosszabban foglalkozni minden párt kifejtje a maga álláspontját, de hosszabb vita e tárgy körül nem várható. — Azután következik a kuriai bíraskodás, a melyet az ellenzék mindenesetre még a nyári szünetek előtt kíván tárgyaltatni.

„Diensthöfliches Ersuchen der k. u. k. Infanterie Cadettenschule in Temesvár“

Debreczen, május 8.

(K.) Egy hét óta szorgosan keressük a jeleket, a melyek megmutatnák nekünk, hogy az a »közös« hadsereg, a mely a mivajainkat, hazánkunk, nemzetünknek becsületét, vagyonát, életét van hivatva megvédeni kitörhető háboru eseten bármily ádáz elenséges csapatok durva erőszakosságai ellen, hogy az a »közös« hadsereg, a melynek létezéséhez mi magyarok adjuk meg az alapot azzal, hogy egy ember- mint pénzidőben 31⁴/₁₀-kal járunk és öntudatlanul, sőt elismeretlenül is ugyan, de tényleg mégis csak folytatása a hajdani magyar nemzeti hadseregnek, mert a honvédség nevében viseli eredetét és czejét; a hódító és törökverő magyar hadsereg fel-tatása nem lehet más, mint a »közös« keres-sük tehát, mivel mutatja ki azt, hogy ő is részt vesz a nemzet ezeréves ünnepében.

Hallottunk ugyan róla, hogy a kiállítás csoportjai között van egy, a mely a magyar hadügy történetének folyamán a mai állapotot

dani, hogy takarodjék a szemem elől, mert, rendőrt hívok.

Egy fényesen kivilágított kirkat elé értünk éppen. Ő megállt, azt hitte, hogy meg-gondoltam magam; én is megállottam.

Tekintetünk találkozott. Ő azonnal meg-ismert, s a fejét lesütötte.

— Lesbia! — kiáltottam meglepetten. Hat ennyire jutott, szerencsétlen? Jöjjön velem egy félreeső helyre, ahol nem látnak ben-nünket.

Engedelme-sen követett; a legközelebbi melléktuczába befordultunk. A fogai vaczogtak a hideztől. Egy éjjeli kávéházba tértünk, s ott a sarokban foglaltunk helyet. Nagyon éhes lehetett, mert mohón falta a kávéba apított zsemlyét.

En szóltanul néztem rá; nem találtam szavakat, hogy beszédbe elegyedhessem vele. Ő cigarettát kért, s a füstöt a mellére szivta, pedig köhögött tőle.

— Elvesztettem a hangomat — kezdte a beszédet. Ékszeremet eladogattam lasan-kint. Utóára már nem maradt semmi. Az éh-ség gyötört.

Szakadozott hangon mondta ezt. Minden mondat után hevesen kapkodott a levegő után, azután szippantott egyet és mosolygva fnjta felém a füstöt.

— Tovább? — vágtam közbe türelmet-lenül.

— Tovább? — felelte gunyosan. To-vább nincs! . . . Azután az lettem, a mi most vagyok. Élni ke'l valamiből — tette hozzá egykedvűen. Dolgozni nem tanultam, pénzem nincsen. Csak a romja vagyok magamnak

is bemutatni igyekszik, de nem tudjuk, vajjon nem leng-e ezen pavillon felett is a fekete-sárga zászló, ezeréves állami létünk dicsőségére?

Azt azonban nem kell bőven féjtelgetnünk, hogy a mai hadi eszközöknek a történelmi fejlődés során eszközölt bemutatása magában véve még nem részvétel a nemzet ünnepeiben, hanem kell, hogy egy olyan intézmény, amely az országnak évenként sok-sok milliója b a k e r ü l, annyira, — hogy nemzetünk épen akatonai kiadások jeszítő nagyságamiatt képtelen arra, hogy közoktatását európai színvonalra emelje minden tekintetben, hogy tisztviselőinek az állasukhoz méltó fizetést megadhassa: — kellő ünnepélyességgel a hazafias érzés minden attributumának kitüntetésével s — a lehető legkülönbözőbb műveltségű rétegekről lévén szó — minden érdekelt, felfogást és eszmekört kielégítő és betöltő módon igyekezzék megünnepelni annak az emléket, hogy ők szerencsés utódai, egyenes örökösei azoknak a dicső harcosoknak, a kik ezt a hazát megszerezték, a kik fentartották, a kik győzelmes csatákban kiömlött véréük árán még ki is terjesztették.

E helyett mit tapasztalunk? Ezelőtt május elsején minden várost, a melyben el volt szállásolva, megtisztelt a katonaság azzal, hogy hajnalban a teljes zenekarok bejárták utcáit és hirdették a május örömnepének felvirradását. — Az idéu az is elmaradt, hogy valamiképpen millennáris ünneplésnek ne tekintesse valaki ezt a »zapfenstreich«-ot.

Május elsején nem történt, de nem történt másodikán sem, sőt egyetlen árva szó sem emlékeztette Magyarországnak a közös hadseregben sínlódó fiait, még a közönséges napiparancs csiri-csaré között sem arra, hogy annak a nemzetnek, a melynek ők fiai, a melyt ők tartja, a melynek megvédésére ők a fegyvert váliukon, a kardot oldalukon viselik, e napon ezer éves ünnepe kezdődik.

A közös hadsereg az ezredéves ünnepe-

gek megkezdéséről egyszerűen nem vett tudomást, mintha nem is a magyar nemzet zsebé szípolozná korhely és rosz erkölcsű gyermek módjára, hanem annak a tönkretétele végett volna az ország határain belül vezényelve.

De még több is történt. Ő felsége, koronás királyunk nyomában megjelent a kiállítás megnyitására a közös hadseregi árnyék, nem azért, hogy ünnepeljen, hanem hogy tüntessen az ellen a rebelliakban ezerévig elérkezett magyar »Hund« ok ellen az ő hűséges lojalitásával s arczul csapja a magyar nemzet géniusát azzal, hogy a magyar állam ezeréves ünnepének megnyitását a koronás király szavainak elhangzása után egy idegen állam néphimnuszának, a magyar előtt különösen gyűlöletes »G o t t e r h a i t e« kezdetű osztrák néphimnuszának eljátszásával szentségtelenítette meg!

Sőt még ez sem elég. A tegnapi napon zárt levelet kaptunk attól az intézettől, a melynek nevét jelen soraink felirata viseli. A levél ékes német betűkkel írva im így hangzik:

»A n d i e l ö b l i c h e R e d a c t i o n d e s« Debreczen, in D e b r e c z i n -

Temesvár, am 3. Mai, 1896.

Beiliegend wird die Conkurs-Ausschreibung für die Aufnahme in die k. u. k. Cadettenschulen im Schuljahre 1896/97 mit dem dienstlichen Ersuchen übersendet, dieselbe im gehrten Blatte gefälligst k o s t e n f r e i v e r ö f f e n t l i c h e n z u w o l l e n. — 1 Beilage. (Olvashatatlan aláírás.)

No, csak azt várja a löbl. Direktion, hogy mi kiadjuk ezt a Conkurs-Ausschreibungot! Biztosithajuk, hogy sohasem lesz egyetlenegy tanulója sem, ha tőlünk függ.

Ime, még csak magyar fordítást sem mellékel hozzá, mikor magyar lapnak küldi a felhívását, magyar fiuknak a német szoldateszka rabjaivá csabitására! Nem ég ki a szeme ennek a közös hadseregnek, hogy Debreczenbe ilyen felhívást merészel egy tagja küldeni, a magyar nemzet ezer éves ünnepének első hetében!

Sőt annyira megy, hogy május 3-án mikor a magyar nemzet és királya hálaadó istenizeteletet hallgatott a magyar nemzet és állam, a magyar nyelv uralmának ezer éves emlékünnepeit ülven mindnyájan, a »k. u. l. Cadettenschule in Temesvár« nem atallja arczulcsapni a nemzetet, az államot, a királyt azzal, hogy a magyar fiuknak a magyar nemzetől leendő elcsabitására, a magyar szellemnek és nevelésnek lelkükből való kiirtására német nyelvű C o n c u r s - A u s s c h r e i b u n g o t küldözget szét, német levél kíséretében a magyar lapoknak!

Igy ünnepli tehát a »közös« hadsereg a magyar állam ezeréves ünnepét. Ezért nem hallottunk napiparancsot, mely az ezer éves állami lét nagy emlékének idézésével lelkesítette volna a katonák szívét kettős buzgalomra, a haza, nemzet és koronás király védelmében, ezért nem történt meg az, a mi huszonkilenc esztendeje várat immár magára, hogy a közös hadsereg magyar ezredei a millennáris ünnepegek során Isteniszabad egálatt esküt tettek volna a magyar alkotmányra.

Igen, azért nem történt mindez, mert a »közös« hadsereg tetszeleg magának a magyar nemzet ellen elkövetett és elkövetendő bűnökben, mert a hadsereg erénynek tartja azt, ha a magyar nemzeti érzület érzékeny-

ségét bármi módon és bármiféle alkalommal megsértheti, azon lábbal tapodhat!

Eddig azt állították, hogy nincs elég magyar elem a tisztikarban, azért történnek a sajnálatos esetek; ma már neveltek a Cadettenschulek elég magyar fiut a közös hadsereg számára, a legmagasabb tábornoiki karban is elég szép számban képviselve van a magyarság; — de mit ér, hogy olyanoknak nevelik, akiknek erény és dicsőség a magyar nemzetet megtagadni, annak szent érzelméről gunyt üzni, kegyeletes emlékeit a szitok és gyalázkodás szavaival illetni, akiknek Istene nem a mi Istenünk, hazája nem a mi hazánk szive nem a mi szívünk, akik mostoha gyermekei, sőt egyenest gyilkosai lettek a magyar, hazának, és nyelvnek, az ő egy szentháromságot tevő, edes szülő anyjuknak!

S akik nem lettek ilyenekké? Oh, azoknak nincs ott maradásuk!

Párba, becsületbizottság, hadbíróóság, nyugdíj, mindmind, mint eszköz s csak arra az, hogy a magyar érzelmeket a közös hadseregből kiirtsák a közkatonától fel a tábor szernagyig.

Az ily nemzetgyilkoló testületnek a pályázati felhívását tisztességes magyar lap még magyar fordításban, díjazás mellett sem adhatja ki, nem pedig németül, egyszerű megkereséssel megküldötve, díjtalan.

De ez nem elég. A közös hadsereget a nemzet tartja fenn, a melyet a mult és az e heti ünnepek ideje alatt hallatlanul megsértett. Addig nem érdemes reá, hogy tudomást vegyen a hadseregről a nemzet, míg a millenium meg nem ünnepléséért ünnepi formában még nem követi. A míg a közös hadsereg minden tagja ünnepélyes esküt nem tesz a magyar alkotmányra, addig magyar apánk hazafiai kötelessége e nemzetgyilkoló testülettől fiait visszataartni.

Irodalom és művészet.

Blaháné jubiliuma. A Népszínház tegnap este ünnepet ült, annak az ünnepeit, a kinek legtöbbet — mondhatni — mindent köszönhet. B l a h a Lujza asszony tegnap 25 esztendeje lépett először a nemzeti színház színpadára és a Népszínház ezt a negyedszázados évfordulót fényesen és a ragaszkodás melegével ünnepelte meg. Diszlocadást rendezt, melyhez Verő György porolójast írt, azonkívül előadták a Tündérlak Magyarhonban című kedves népszínművet, melynek Marcája a művésznek egyik habha'atlan alakítása s a melyben először fellépett Debreczenben. A darab egyik jelenetében a jubiláló Blaháné előtt elvonulnak összes ismert alakjai, melyekkel ez alatt a 25 esztendő alatt örök mintákat adott a népszínműi hősnők személyesítőinek. Ez az allegorikus sor a következő:

Török biróné—Klűry Klára; Csillag Pál—Kiss M.; Borbolya Hanka—Kovács Róza; Podlupka Misó—Solymosy; Bakaj Erzsé—V. Margó Czélia; Csorba Laci—Raskó; Szilaj Kata—Komáromi Mariska; Veréb Jankó—Tollagi; Buzi Zsófi—F. Hegyi Aranka; Gyuri Bandi—Mihályi; Finom Rózsi—Vidorne, Gőndör Sándor—Kendich.

Színésztársai ezüst koszorúval lepték meg Blahánét, kit különben az igazgatóság is a közön-ég is több szellemes megépetésben részesített. A színház összes jegyei már tegnapelőtt elkelték.

A magyarok eredete, ősbazája és vándorlásai. A millenium alkalmából ezt az érdekes themát választotta Thuri József, a jeles orontalista, értekezésének tárgyául, melyet a történelmi társulat ülésén olvasott föl. A nagyobbára eddig nem használt egyidejű forrá-

Az-élt legalább csinos arczom volt. Most már az sínes . . . Festeni kell magam, de így sem sokat ér . . . Vénülök, pedig alig multam huszonöt éves, s már is tele van az arczom berázdákkal . . . A festék drága nagyon; balek nem igen akad. Átkozott szemük van a férfiaknak, mindjárt észreveszik, hogy kendőzve van az arczom.

Hirelen felugrott. A kávéházba egy esomó vendég furakodott be; bizalmasan mosolygott reájuk, aztán újra hozzám fordult.

— Oda akar menni? — kérdeztem a jövevények felé irva. Csak menjen.

At is ment a másik asztalhoz a hol rögtön körülfogtak. Én fizetem es mentem. Az ajtóban visszafordultam. Lesbia a fejével bólintott, mintha azt mondta volna: élni kell csak valamiből . . .

Később még lejjebb sülyedt, egészen a legutolsó fokig. Egy év óta nem láttam. Azt hiszem, hogy beléveszett a posványba.

Pali szomoruan rázta a fejét, s úgy mondta csak csendesesen:

— Még nem pusztult el, s most négy, rövid esztendő után találkozni fogunk. Látni akarom még egyszer a szerencsétlent.

— Az előbb azt beszélted, hogy nyomon vagy. Igaz ez? Vagy csak pusztasajtelelem?

— Nem. Lesbia itt van a kórházban.

— Képzeldől barátom.

(Vége köv.)

sokból, V. századbéli török kodekszekből, kínai krónikákból stb. merített adatok alapján megirt jeles dolgozatában kifejti, hogy: A magyarok őstöréne ét vi lehet deríteni csupán irott forrasokból is, két feltétel mellett, ha t. i. az eddig ismert kutfókhez még újakat is veszünk, továbbá ha a kutatásban más módszerrel járunk el, mint eddig tettek. Új forrasok részint az V., részint IX. századokból való török krónikák és egyéb történeti följegyzések. Thury mineen időpontra és helyre vonatkozólag csak egykoru vagy közel koru megbizható irokra hivatkozik s az ilyen irok adatait mindig a földrajz és chronologia kellő figyelembel vételevel értékesíti. Kimutatja, hogy a IX és X. századbéli görög perzsa és arab irok miért nevezték turkoknak a magyarokat. De még erősebb bizonyítékul közli fordításban az összes török néptörzseknek összeírását a X-ik századból, melyben maguk a közép ázsiai törökök a tör. eredetű népek közt sorolják a magyarokat, kunokat, besenyőket és kozárokat. Ebből felolvasó azt alapítja meg, hogy a magyarok eredete és őshazája csakis törökség lakta területen kereshető. A magyarok első hazája Európa földén az V. század közepéig a Kaspi-tenger felett, a Volga és Ural folyók közt, a második pedig VII. század közepéig a Kéban folyó mellékében, a harmadik hazát u. Lebedia, vagy más nevén Onogoria (Ungari), az Azovi-tengertől észak felé a Don és Dneper folyók közt, negyedik hazát pedig, vagyis Etelköz, a Szeret és Dneper közt terült el. Ezután közli az V. századból való újgor krónikákat, bebizonyítja, hogy a honfoglaló magyarok elődei soha sem laktak az u. n. Nagy-Magyarországban. Végre (miután azt is bebizonyította, hogy a magyarok a VI. századig onoguruknak nevezték magukat, mely nevet az európaiak unogur, ungur, ungor és hungar alakban használták) azt mondja, hogy a mai magyar nevet a VI. század elején vették föl a Maeotis-melléki házában. Terjedelmesebb munkájának egyik fontos eredménye az, hogy kétségtelenné tette a biztoknak és magyaroknak nem csak történeti egy-égét a VI. és VII. században fönnállott hun-magyar szövetséges allamban, hanem e két népnek eredeti azonosságát is.

Ujdonságok.

* **Isteniszteletek sorrendje.** Az ágost. hitv. ev. templomban hazánk ezeréves fennállásáért a hálaadó istenisztelet vasárnap d. e. 10 órakor tartatik. Az egyháznak különösen pedig a presbyteriumnak összes tagjai felkéretnek, hogy ezen isteniszteleteken minél teljesebb számmal megjelenjen sziveskedjenek.

* **A hálaadó isteniszteletre** vonatkozólag ma Simonffy Imre, kir. tan. polgármester a következő meghívást küldte szét a hivatalok és testületek vezetőinek: Meghívás. Magyarország ezeréves fennállásának ünneplése alkalmából 1896. május 10-én vasárnap délelőtt az ev. ref. nagytemplomban 9 órakor, a róm. kath. templomban 10 és fél órakor és az izraeliták Szent-Anna-utcza templomában 11 és fél órakor tartandó hálaadó isteniszteletre. Gyülekező-hely: délelőtt 8 és fél órakor a városháza nagy terme. Az ág. evangélikusok templomában és az autonóm orthodox izraeliták templomában délelőtt 10 órakor tartatnak meg a hálaadó isteniszteletek. Kelt Debreczenben, 1896. május 5. Hazafias tisztelettel lévén Simonffy Imre, királyi tanácsos polgármester.

* **A mi szobrásunk kitüntetése.** Említettük már tegnapi távirati rovatunkban, hogy királynéknak ő felsége tegnap megnézte a kiállítását. Minden érdekel, amit ez a minket annyira szerető jó királynéknak tesz, ha irthon van, de különös az örömnünk, mikor egy debreczeni polgártársunk, egy köztünk megvonult

művészlélek alkotását illeti elismerésének szavaival, kíséri szemének érdeklődésével. Tegnapi látogatása közben ugyanis ő felsége, a királyné Herman Ottó kalauzolása mellett végig haladt az ösfoglalkozásu pavillonjának földszinti termeiben. Nagy érdeklődéssel nézte a Tóth Andrásnak egy hortobágyi csikós alakját feltüntető egyes szobrákat, — majd a merényi pástroredények, a turkevei pásttorok specziállításai és a régi avarok vadász szerszámai iránt tanusított érdeklődést.

* **Debreczen egészségügyi viszonyai.** Sárváry Gyula t főorvos városunk mult havi egészségügyi viszonyairól a következőket jelentette a közigazgatási bizottságnak: a közegészségi viszonyok april hóban kedvezőbbek voltak, mint az azt megelőző hóban, a mennyiben ugy megbetegedések, — mint halálozások kevesebb számmal fordultak elő. A megbet gedések leginkább a légzőszervek hurutos bántalmaiból és influenzából állottak. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan kanyaró, vörheny, ronsoló toroklob és himlősetek észleltettek; ronsoló toroklobban, 3, himlőben egy haláleset fordult elő.

* **Ülések a vármegyén.** Ma délelőtt 9 órakor vette kezdetét a vármegyén a számonkérészi ülés, a melyet gróf Dége n f e l d József főispán vezetett. Mint értesülünk a megyei hivatalok — dacára az ügyforgalom nagyságának — kevés restancziát mutattak fel. Délután három órakor a megyei allandó választmány ugyancsak a főispán elnökölete alatt tart ülést, a melyen a folyó hó 15-iki rendes közgyűlés tárgyait készítik elő és látják el előterjeszté-ekkel. Még ma délutánra hívták össze a disz bänderium szervezésére kiküldött bizottságot is, — a mely a kereskedelemügyi minisztertől ma érkezett leiratot tárgyalja és teszi meg annak értelmében az intézkedést.

* **A protestans árvatartó alap ügye.** Mint az ev. ref. egyház átiratban értesíti a városi hatóságot, a protestans árvatartó alap alapító oklevelének a belügyminiszteri rendelet értelmében való módosítására K i s s Aron püspök és Simonffy Imre kir. tan. főgondnok elnöklése mellett Dr. Medve Kálmán, K i s s Albert, D i c s ö f f y József, J o ó István, K o v a c s József, S o m o g y i Pál, O s v á r t h Ferenczen és J e n e i Miklós presbytereket küldte ki.

* **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A városi jog és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor V é r t e s s y István főjegyző elnökölete alatt tart a városháza nagytermében. Az ülésnek legfontosabb és legérdekesebb tárgyai lesznek Győr sz. kir. városnak az önálló várterület érdekében és Sopron sz. kir. városának a parlamenti klotür alkalmazása tárgyába pártolás végett megküldött átiratai. A többi tárgyak lesznek a koresmak, sörházak és pálika mérések tárgyában alkotandó szabályrendelet tárgyalása, a Nagymester ntezan létesítendő elemi iskola és óvoda telekszerzési ügye, a debreczeni jótékony nőegylet 450 frtnyi segély iránti kérvénye, az anyakönyvi hivatal segéd személyzetének fizetése ügyében megküldött miniszteri leirat, továbbá Győr vármegyének és Kolossvár városának két jelentektelenebb ügyben megküldött átirata.

* **Követésre méltó példa.** Horváth János építész ur az összes elemi iskolák f. hó 13-án tartandó ezredéves emlék ünnepéjére a gyermekek megvendégelésének költségeire 50 frtot volt szives adományozni. Midőn a rendező bizottság nevében ez adományért ezuton is köszönetet mondok, mindazon tehetősebb polgártársainknak, kik az ártatlan gyermekek öröme iránt érdeklődnek, e nemes példa követését tisztelettel ajánlom szives figyelmébe. Sinka Sándor, a rendezőség elnöke.

* **Rendőségünk a mult hóban.** A három kerületi rendőség a mult hó folyamán letartoztatott lopásért 11, testi sértésért 1, rendőri kihágásért 98, összesen 110 egyént. Ezek közül átadott az illetékes kir. bíróságnak 12 rab, a rendőség által megbüntettetett 98 egyén. A városrói eltolonoztatott 30, vidékről, a városon keresztül tolonoztatott 35, kényszerutlevéllel kiutasított 23, összesen 88 csavargó.

* **Iparügy.** A rendőrkapitányság, mint első fokú iparhatóság által különböző iparágak önálló gyakorolhatására 34 egyén látatott el iparigazolvánnyal a mult hó folyamán Iparigazolvány ellenes kihágásért megbüntettetett 4 egyén. Munkakönyv kiadatott összesen 96 db.

* **Gazdasági tudósító.** A földmive-és-ügyi miniszter Flaskay Kálmánt Bihar vármegye b-ujfalui járására nézve az allandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

* **Új gyorsírási könyv.** F. j. l. d. gyorsírási irodalmunk maradó becüs zloga az a derék könyv, melyet sajátkezű antografálásában adott ki Medgyesi Károly, főiskolánk gyorsírók egyletének buzgó elnöke. A hazánkban is legelterjedtebb gyorsírási rendszer megteremtőjének, Gabelsberger Havér Ferencnek meleg hangon írt életrajza van azon rem-kül sikerült képekkel illusztrált könyvecskeben előadva, mely a főisk. gyorsírók törekvő kis egylet-nek méltó díszére válik. — Olvasóink előtt különben bizonyára ismeretes a Megyesi Károly neve, mert már több lapunkban is megjelent gyorsírásról szóló czikk valja őt méltó büszkeséggel szerzőjének, s örömmel konstataljuk, hogy jelen munkája nem csak a legsikerültebbek egyike de hazánk egész gyorsírási irodalmában ritkítja párját. Kapható a tulajdonos lakásán: fűvészkert utca 1083 szám. ára 20 kr.

* **Adóügy.** A lakosság által állami adó fejében a mult hó folyamán befizettetett mult évekről 19805 frt 47 1/2 kr, folyó evről 7023 frt 92 kr, késedelmi kamat 678 frt 81 kr, hadmentességi díj 143 frt 43 kr, fegyveradó 2 frt, házalási adó 6 frt, idegen adó 170 frt 19 kr, idegen illeték 780 frt 43 kr, végrehajtási költség 343 frt 95 kr, iparkamarai költség 78 frt 28 kr, járdaadó 2 frt 39 kr, közmunkaváltás 12 frt 60 kr, 6 és fél százalékos pótdó 3526 frt 02 kr, utadó 1660 frt 72 kr.

* **Katonaság létszáma a mult hóban.** A katonai létszám volt a mult hó folyamán 1. közhadseregbe 1130 ember 241 ló, 2. m. kir. honvedség részéről 976 ember, 204 ló, összesen 2106 ember, 445 ló. A lakosságnál elszállásolva volt 84 ember, 86 ló, mint átkelő 7 törzstiszt, 16 főtiszt. Utóállítás nem tartatott.

* **Házasságok a mult hóban.** Házasságra lépett a mult hó folyamán ev. ref. 22 pár, r. kath. 1. pár, izraelita 3 pár, vegyes házasság 9 pár, összesen 35 pár.

* **Visszahelyezett rendőrfogalmazó.** A városi közig. bizottság tegnap d. u. tartott üléseben foglalkozott az ideiglenesen felfüggesztett J e n e i Miklós I-ső ker. rendőrfogalmazó ügyével és tárgyalás alá vette az Igyártó Sándor kir. törvényszéki elnök által a bizottsághoz megküldött m. kir. kuria ítéletét s Jenei Miklósnak állásába való visszahelyezése és visszatartott fizetésének kiutalványozása iránt benyújtott kérvényét. A közig. bizottság egyhangúlag járult hozzá azon előterjesztéshez, mely szerint Jenei Miklós állásába

Nemzete és a Szent-István koronájával tündöklő apostoli Király ezeresztendő nagy és gazdag emlékeinek szenteltnépnepét. — A megvívott harcok zaja elpihent. De a nemes küzdelmek dicsősége ezer év alkonyán is megújuló fényben, biztatva, lelkesítve, sugárzik felénk. — Ünnepeletünk. És Európa nagy és dicső nemzetei és fejedelmek, békejót nyujva, köszöntik a királyt és nemzetet egy új ezerev kúszóben. — Millioknak szíve dobogjon hat össze a napon! Köztünk is hangozzék öröm és vigaság szava. — A harangok megkondulva legyén örvendő lelkek hála inádasai! Szíveinket emelje oltárává a hazaszeretet. Keblünk legyen megszentelt templom, melynek egyetlen ajtaja se maradjon zárva: törjön utat mindenhová a szeretet és vigyen és hozzon magával örömet. — Mint szent imádság zendüljön fel az ajkakon: »Isten áldd meg a magyart!« Halmok és hegyek kiáltásak intve, biztatva mindenfelől: »Haza! Haza! Rendületlenül legy hive őh magyart!« Gyermekek és agg ifjú és hajdon együtt valja és ne feledje soha: »A legelső magyart ember a király!« Lengesse zászlóinkat mindenfelé a májusi fuvalom. A nemzeti trikolor hirdesse hazáinkon, hogy szabad hazában szabad nép vagyunk. Lekecünk ragadja magával a szárnyas képzelet. Örömeinket ne zavarja semmi meg! Bár ezer evnek láttuk viharát: im hajónk a béké repartjára érkezett. Gyuljanak fel hát az örömtűek mindenütt és az új ezer évnek hajnalán bizva tekintünk jövőnk felé.

Városunk közönsége a Magyar Állam Millenáris Ünnepét a következő sorrendben üli meg:

1896 május 9-én. Este általános kivilágítás. Ugyanakkor a tüzoltó-egylet zenekarának játéka mellett körmenet a városházától kezdve a vár körül. A körmenet visszaérkezése után énekel Bethlen-főtanoda képezői dalkara. 1896 május 10-én. Délelőtt: délelőtt fél kilencz órakor a város közönsége a tanácsház előtt gyülekezik a varmegyei tisztkart bevonván, onnan zenekarok indulói mellett nemzeti zászlókkal, felállított sorrendben hálaadó isteni tiszteletre vonul előbb a rom. kath. templomba s azután az ev. ref. és a többi felekezetek templomaiba. — A templomozások bevezetője a városi tisztkar és képviselőtestület tagjai a tanácsház nagytermében gyülekeznek a dísz közgyűlés meg tartása végett.

Ezen díszközgyűlés tagjai: Elnöki megnyitó. Alkalmi emlékbeszéd tartás. A magasztos ünnepélynek megfelelő határozati javaslat előterjesztése, a melyre hozandó határozat márany tablón vétni javasoltatik. Indítvány előterjesztése a városi tisztselők nyugdíjképes evének pótlása iránt. Elnöki bezáró beszéd és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése. Delután fél nyolc órakor gyülekezés a városháza előtt. Innen zenekarok indulói mellett, nemzeti zászlókkal felvonulás a sétatérre. A sétatéri emlékoszlop felavatása külön program szerint. Általános ünnepély külön program szerint. Ökösüti. A város közönséget megvendegői. — Az ünnepély minden pontjának kezdet taracklővések és harangok zugása fogják jelezni. Városunk egész hazafias közönséget ezen ünnepélyre meghívjuk.

Nagy-Egyed rend. tanácsu város közönsége nevében

Nagy-Egyed, 1896 apr. 27-én.

Kovács Gyula,
polgármester.

Kiadjuk azzal az óhajtatással, hogy bárminél előbb látunk Debreczen utcán is már ilyen a lakban kiállított felhívásokat!

Adatok az esőhöz.

Hála istennek újból beköszöntött a boldog időszak, mikor odakünn olyan idő van, hogy az ember a kutyáját sem kergetné ki, maga azonban kénytelen az esőben dolgozni. Napok óta készülök már rá, hogy a csunya időben köpönyegét öltsem magamra mindazonáltal nem tehetem meg. Egy régi divatszabály kötelez rá, hogy köpönyegét csak eső után vegye fel az ember, az eső pedig nem akar elállani.

Az utcán förtelmes idő járja. Debreczen sara körülbelül 2 millió kilogramm e pillanatban, nem számítva a középfajú hizalt kőbányait és a páros nehéz újpestit. Az utóbbi kettő most éli virágzása legszebb korát s ha sokáig esik: Kőbánya elsüllyedhet Sodoma módjára, vagyis megfuladhat a maga sárjában. (Ezt különben a kiállításban is bemutatják Kőbánya gyöngye cím alatt.)

A sárállás tekintélyes a fővárosban is. Magam egyike azon menyéteknek, akik inkább meghalnak, semmint a sárba menjenek, s így legfajdalmasabbnak érzem a országos esapást. Egyike vagyok továbbá ama Ázráknak, akik, ha szeretnek, meghalnak és ama sokaknak, akiknek ha esik sohasincs esernyőjük.

Azaz nekem volt egy esernyőm, de azt leütötte a hajókötél egy margitszigeti kirándulás alkalmával. Volt továbbá még egy esernyőm, ez azonban oly ócska volt, hogy a legkitanultabb kőváházi esernyőtolvajok szégyenkezve pirultak el előtte. Ezt az esernyőt sehogysem tudtam elveszíteni. Hasonlóvala az arab regé papucsaihoz, valahányszor elhagytam, mindig akad egy becsületes megalázó (ezek is mindig rossz esernyőket találhatnak) aki visszahozta. Őt napi lakást, élelmezést és világitást számítva fel érte. Végül is ez az esernyő is akkor veszett el, mikor a leghevesebb zapor szakadt a fővárosra.

Ma este a redakezióban felkeresett Izakár (van-e ki e nevet ösmeri) barátom a szenvedélyes részvénytársaság alakító, akinek eredeti ötletei az általa alkotott részvénytársaságok tehermentesen szerepelnek. A derék gentleman új ötleteket hozott számomra és így nyilatkozott:

— Ess eső ess. Adtá uram esőt, nincs köszönet benne. Megint bőrig aztam; kedvem volna a bőrből kibujni.

— Annýira haragszik?

— Nem. Annýira nedves. Azonban hála az égnek, ez egy eszmét juttatott eszembe. Tudja kedved, mi az esernyők panteonja?

— Nem.

— Azt fogom megalakítani. Ez az eső ellen védekező részvénytársaság, tekintettel a küszöbön álló millenniumra. És tudjs kedved mire lesz ez jó! Ugy-e bár, nem. Nos, a kiállítás munkalátok befejezésére. Hogy, hogyan? Minden fehéraduló vidéki hoz magával egy esernyőt és azt beszállítja a részvénytársaságnak. Gondolja, hogy ezt megteszik.

— Igen.

— Nem, válaszolt Izakár. Az esernyőt én fogom beszállítani személyesen. És tudja mily uton? Ugy-e nem. Nos a tejuton!

— Hisz az egy csillag képlet, feleltam boszusan.

— Oh nem. A tejt abból áll, hogy a főváros minden kávéházába bemegyek, egy tejet rendelék és az összes esernyőket elszállítom. Ez az ugynevezett tejt-út, melyről már sok szépet hallottunk. A beszállított esernyőből minden kiállítás munkásnak jut egy. Emlékszik a Bibliabeli kőművesekre, akik egyik kezükben kardot, másik kezükben kalapácsot tartottak? Ez lesz modern biblia, egyik kézben kalapács, másikban esernyő.

Izakár még bővebben óhajtott fejtegetni a tejt témáját. Lapunk terjedője azonban nem engedti, hogy e tárgyról (a törvényszéki rovaton kívül) itt bővebben magemlekezzem s azért egyszerűen összeszámítottam az ötletes hírhordó elmelkedést. Izakár terve az eső ellen védekező részvénytársaság merl gen öt hónapi foghással lett felvéve.

Agbik.

Ezredévi ünnepségek Debreczenben.

Május hó 9-én.

Reggel 8 órakor az összes ev. ref. elemi iskolák növendékeinek jelenlétében hálaadó istentisztelet a nagytemplomban.

Délelőtt 9 órakor a főreáliskola, az ev. ref. felsőbb reáliskola és a kereskedelmi akadémia ifjusága részére ünnepi istentisztelet s Kossuth utcai új templomban.

Ugyanakkor az ág. ev. és az izr. elemi iskolák tanulói számára istentiszteletek az illető felekezeti templomban.

Délelőtt 10 órakor a nagytemplomban istentisztelet a kolégiumi ifjusága részére. Az istentiszteletet millenáris ünnepély követi, melyen az imát Csiky Lajos az ünnepi beszédet pedig Góressy Kálmán mondja a nagytemplomban.

Délelőtt 10 órakor az ev. ref. felső leányiskola ünnepélye kedvező idő esetén az intézetben, kedvezőtlen időben pedig az új templomban.

Délelőtt 11 órakor a főreáliskola és az kereskedelmi akadémia ifjuságának ünnepélye saját intézetünk helyiségében.

Delután az ev. ref. felső leányiskola majálisa, smelyet táncszertely követ a nagyerdei Dobos-pavillonban.

D. e. 9 órakor az ág. ev. elemi iskola millenniumi ünnepe az ág. ev. templomban.

Május hó 10-én

Délelőtt 8—10 óráig ünnepélyes istentiszteletek az összes felekezeti templomokban a város, a megye, a hatóságok, hivatalok, testületek, intézetek, társulatok és egyesületek képviselőinek jelenlétében a nagyközönség számára.

Delután 4 órakor a debreczeni nők millenniumi zászlójának ünnepélyes felavatása és áadza a nagyerdei Dobos-pavillonban. Este 9 órakor millenáris táncszertely a nagyerdei Dobos-pavillonban.

Május hó 13-án.

Reggel 8 órakor a városházterén gyűlekednek az elemi iskolák összes növendéke, akik mintegy ötezeren kivonulnak a nagyerdőre, ahol a korcsolyázó terepen felállítva eléneklik a Hymnuszt, meghallgatnak egy alkalmi beszédet s a szöveget elénekklésével befejezik az ünnepélyt.

Délelőtt 11 órakor a kereskedelmi akadémia ifjuságának zászló szentelése az intézet dísztermében.

Májushó 17-én.

Délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a rom. kath. templomban.

Delután 2 óratól néppünnepély a nagyerdőn, melynek költségeire a városi közgyűlés kétezer forintot szavazott meg.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

május 7.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felülisulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialtal nehéz (páronként 320 klgon felülisulyban) — — krig. 4. Fialtal közép (páronként 251—320 klg — sulyban 50—51 krig. 5. Fialtal könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) — — 49—59 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felülisulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgmíg terjedő sulyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felülisulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 202—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmíg terjedő sulyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi május hó 5-ik napján volt készletben 9563 drb. 1896 május hó 6-ik napján felhajtott 8 drb. 1896 május 5-ik napján elszállított 8 drb. 1896 évi május hó 7-ik napjára maradt részletben 9554 sertés forgalom üzletirányzata lanyba

Budapesti gaboratózsda

május 7-én.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	—	76	—
" ó	77	6.85	6.95	78
" ó	79	7.00	7.10	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
" ó	77	6.90	7.00	78
" ó	79	7.00	7.15	80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
" ó	77	6.85	6.95	78
" ó	79	7.00	7.10	80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
" ó	77	6.85	6.95	78
" ó	79	7.00	7.10	80
Bácskai ó	75	—	76	—
" ó	77	6.95	7.05	78
" ó	79	7.10	7.20	80
Észak-mag. ó	75	—	76	—
" ó	77	—	78	—
" ó	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilóg.-m.
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.30 6.35
" másodikrendű	"	6.20 6.30
Arpa lakarmány	60-62	4.50 4.70
" égetni való	62-64	5.10 5.70
" serföldes	64-66	6.15 6.50
Zab	39-41	6.20 6.55
Tengeri bánsági	uj	4.00 4.05
" más nemű	"	3.90 4.00
Repeze bánsági	"	0.00 0.00

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

A n a p l ó.

(Folytatás.)

A lovak egész megjelenése, egész alakja oly rendkívüli, oly tűneményszerű volt, hogy első pillanatra azt hittem, az égből szállott le megmentésemre.

Az ifju vitéz hüvelybe zuhintá kardját, hirtelen lehajolt hozzám s villámgyorsan emelt föl maga elé a nyeregbe, mi közben németül s magyarul mondá egymás után:

— Meg akarom önt meenteni, ne féljen.

Oh minő hang volt ez és minő tekintet!

Oh még most is vannak a földön félisteni hősök, de nekem úgy tetszik, hogy azok csak magyarok lehetnek.

A lovak megsarkantyuzta paripáját, s mire a marakodó szerzésnök, a jelenetet észre vévén, ámulatukból magukhoz tértek, már jó előre száguldottunk.

— Köszönöm, köszönöm! rebegtem önkénytelenül anyanyelvemen, azaz németül; önt az isten küldte megmentésemre.

— Az ur jelen van mindenütt! felelt az ifju magasztos hangon, a legszebb német kiejtéssel.

— Öleljen át szoroson — folytatá, mert dolga lesz kezémmel; üldöznék.

És én átöleltem őt, átöleltem szoroson, lehajtottam fejemet domboru mellére és szívem az ő szíven pihegett...

Oh ezen a nemes magyar szíven születtelem én újjá, e tündéres száguldás közben... szilaj paripán... üldözők elől menekülve.

Az üldöző lovasok zaját azonban mindig közelebb hallám. Egész valóm remegett. Ha utólrának!

Csodálkozva vettem észre, hogy megmentőm lassítja lova futását, azután megfordítja azt.

— Mit cselekszik ön? — kiáltám rémülten.

Az ifju sietett felelni.

— Lovam ma már nagyon sokat futott, ki van merülve, ha tovább erőltetem, összerogy alattunk, azért eléjük megyek a gazembereknek és a pokolra küldöm őket.

— Oh uram! mentse meg magát, hagyjon itt engem, ugy is méltatlanra pazarolja kegyét; én Ausztria szülötte vagyok, én vagyok gróf Heldenburg tábornok leánya. Bocsásson le a lóról és menekedjék.

Az ifju különös mosollyal tekintett rám;

nem lehet ezt a mosolyt megmagyarázni; de éreztem, hogy megvert vele. A szálamom és megsértett büszkeség csodálatos vegyülete volt az.

— Igy ismertették meg önnel Ausztriában a lovagiasságot? kérdé félig gunyosan, félig keserű fájdalommal. Azután magyarul mormogá magának:

— És mégis minket neveznek barbároknak. Ezzel megfordítván lovát, visszafelé vágatott.

— Elveszünk! susogtam szorongva.

— Ah hölgyem, ön gyalazza vitézségemet.

— Isten meentsen! De azok többen vannak.

— Csak ketten! mit se féljen!

Szembe rohantunk az üldözőkkel.

Azok egymásután száguldtak, az első megdöbbenve rántá félre lovát, a hirtelen visszaraható lovas elől... e pillanatban kétszer egymásután dördült meg védőm pisztolya, az első lövés a lovat, a második annak gazdáját tette halottá. A következő pillanatban már ott termett a másik üldöző is. Összezsörtentek a kardok. Az üldözők másodikának már nem volt ideje pisztolyát használni, oly gyors volt a magyar lovak támadása, s néhány perc múlva a szerzésnök ott hevert a földön társa mellett; lovakom pedig megkapván a gazdátlan ló kantárszárát, azt magával hozta.

— Ez velük jön — szölt — hogy ne kerüljön ismét hatalmukba. Derek ló, nem tudom, hol lopta gazdája? — még üldözhetne valaki rajta.

Már most csak poroszkálva haladtunk. Az ifju egyik kezével az idegen ló kantárszárát fogta, másikat derekam körül fűző, lovát pedig ösztönözre bizta.

— Rárőn innen már tudja az utat, Nagysád reszket. Oldja le nyakamról mentémet. Gépileg engedelmesskedtem.

— Öltse magára.

— De így ön fizik meg.

Az ifju rám mosolygott.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

H. Cz. Ez időszert legnagobb sajnálatunkra kénytelenek vagyunk attól az édes gyönyörtől megfosztani, hogy versét nyomtatásban olvashassa. A nagysád rosszakarói azt állították, hogy azt a kölönben nem a legrosszabb verset, H. Cz. előtt egyik jönevű költőnek, ha nem is egészen, de a legtöbb részét mindenesetre így, már megírta. A szerkesztőség bátártalanul udvarias része ezt a feltűnő hasonlatosságot kizárólag a költők eszmetársulásának tudta be. Nem lehetne ezt a verset a nyomdafesték mellőzésevel, jó erősen lezárt borítékban, egyenesen Matild barátnőjének megküldeni? Ha igen ez hát hasznos dologra vezetne. Olvasóink jó és szép iránti érzelme jelentékenyen megkiméltetnék és nagysád az íróasztal mellől visszaadtnak a fűzőkanálnak és a titpárnának. A vers nem üti meg még a közölhetőség mértékét, s ha nagy simításokkal és átváltoztatásokkal talán még közölhető lenne is, s saját érdekében lesz, ha a ve-sírásról örökre lemond. Tudjuk, hogy jóasáró, barátságos figyelmzeteléseinket nem a legudvariasabbnak fogja tekinteni, noéé mindegy! (Hd.)

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.
(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó.
Budapest-fele gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé délután	12 ó. 36 p.
" " este	10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
" " minden kedden déli	12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
" " este	8 ó. — p.
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-U.—Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H.-Böszörmény-B.-Szt.-M. felé máv-ról reggel	5 ó. 28 p.
" " vásártérről	5 ó. 51 p.
" " máv-ról délután	3 ó. 57 p.
" " vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel	4 ó. 42 p.
" " vásártérről	5 ó. 00 p.
Ohat-Kócs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
" " vásártérről d. u.	4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsit Miskolczon át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. induló személyvonat	délben 12 órakor
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. " sz. v. este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. " reggel	5 ó. 45 p.

Budapestről-Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v. reggel	9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. " Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
" 2 ó. 40 p. " sz. v. (Püspökladányig)	9 ó. 15 p.
" " gy. v. átszállással este	—
a reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személy. este	11 ó.

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
" " gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
" " reggel	2 ó. 40 p.
N-Vára-P-Ladány	reggel 5 ó. 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 10 p.
" " délután	12 ó. 16 p.
" " este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhel—Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M—H-Böször. felől vásártérről reggel	8 ó. 09 p.
" " máv-ra	8 ó. 17 p.
" " vásártérről	este 6 ó. 40 p.
" " máv-ra	este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vásártérről délután	5 ó. 23 p.
" " m. á. v.-hoz	5 ó. 32 p.
Ohat-Kócs-Polgár vásártérről reggel	7 ó. 50 p.
" " m. á. v.-hoz	8 ó. p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7 ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.	—

¹⁾ Közvetlen kocsit Bp-től Miskolczon át.

Lakásváltoztatás.

Dr. Tüdős Kálmán

ref. főiskolai orvos és tanár

belgyógyász

lakása f. év május 1-től kezdve

Nagy-Péterfia 983. sz. házban

(a Csokonai kerttel szemben) van

200.000 kg budapesti raktáron

POLDIKOHÓ

TÉGELYACZEL-GYÁR.

Ajánlja: keménység, szívósság és minőség egyenletessége dolgában a legjobb stajeres angol gyártmányokat felülmúló

tégely aczélját

(szerszámaczel) mindennemű szerszámok és műszerekre.

Különlegességek: Legkeményebb esztergakések, marókorongok, mágnesek, dróthuzó vasak. Kész vasuti-, hord- és tekercsrugó. Kovácsolt gépalkatré-szek bármely nagy-ágban **Mindennemű eres. aczélók. Kőfuroóczélók.**

Központi iroda: **BÉCS, I. Krugerstrasse 18.**

Fiók-iroda: **Lipce, Sheffield, Milano, Prága, Zürich és Moszkva.**

Iroda és dusan felszerelt raktár: **BUDAPEST, VI. Teréz-körút 12. szám.**

Május 1-től fogva: GYÁR-UTCZA 20. sz.

200.000 kg. budapesti raktáron.

277/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. bíróságnak 9675 1896 P. sz. végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Takarékos és hitelintézet részére Keresztesi András és társai debreczeni lakosoktól 400 frt tőke, ennek 1892 évi okt. hó 9-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 55 kr. perköltség erejéig 1893 évi február hó 15-én bíróság lefoglalt és 793 frtra becsült lábas jószágok gazdasági eszközök és egyéb ingóságok, 1896. évi május hó 19-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és a lábas jószágokra nézve a vásártéren, a szűrőkre folytatva a 79. sz. házánál a sárnyu tengerire nézve 1896. május hó 20-án d. e. 9 órakor adások új osztású földjén megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

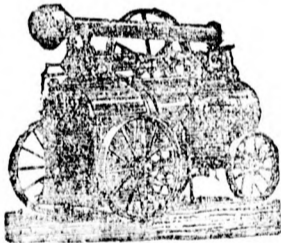
Debreczen, 1896. évi május hó 2-án.

Sugár Gyula.
bir. kiküldött.

Kotzò Pál

gépészmérnök

Budapest. Üllői ut 18-ik sz. alatt

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 ló erejű

Szöges cséplőkészleteket.

Továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözeséplőkészleteket,

hosszu szalmaarókkal, alsó szelelővel és rendkívüli nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel

Fa- és szénfűtésű eredeti szalmafüttő**GŐZMOZGONYOKAT.**Továbbá **R. CARRET & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító**Compound gőzmozgonyok,**s a legjobbnak ismert brandtfordi önműködő amerikai kevekötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló, befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szörvavető gépeket** és mindenféle egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynőkök kerestetnek.**Meghívó.****A debreczen-füzes-abony-ohát-polgári h. é. vasut részvénytársaság**

1896. évi május hó 20-án délelőtt 9 órakor

Debreczenben, a városháza tanástermében

VII-ik rendes évi

közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről;
2. Az igazgatósági számadás és a tiszta nyereség hová fordítására vonatkozó indítvány.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról és az igazgatóság által a nyereség felosztására nézve tett indítvány felett.
4. A mérleg megállapítása és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottsági tagok jelenléti jegyei értékének megállapítása.

Debreczen, 1896. április hó 29-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tartamára az elsőbbségi részvények a Bayerische-Vereinsbanknál Münchenben; a törzsrészvények pedig a társaság debreczeni hivatalos helyiségében Nagys. dr. Király Ferencz orsz. képviselő úrnál, és a társaság igazgatóságánál (Budapest, VII. dohány-utca 76 sz. a.) alapszabályszerűleg 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg letéteményezendők. Az évi zárszámadások és jelentések a társaság debreczeni hivatalos helyiségében f. évi május hó 10-étől kezdve betekinthetők.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig köbűt szénadtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénadtav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig köbűt szénadtav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, Müsbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéthly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvízpræservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,**borral használva a legegészségesebb ital!**Kizárólagos
főraktár**Édeskuty L.**es. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.